

Rok akademicki: 2019/2020

ID zajęć: 510342

ETAP: Semestr letni

Informacje ogólne:**Prowadzący:** dr Małgorzata Torój**Organizator:** Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii**Liczba godzin tygodni / semestr:** 2 / 30**Jezyk wykładowy:** Język polski**Kierunek studiów:****Lokalizacja w planach rocznych:** Rok - Semestr**Punkty ECTS:****Forma zaliczenia:** Nie sklasyfikowany**Cele przedmiotu:**

- C1. Poznanie przez studentów wybranych zachowań nieuczciwych i gier społecznych odgrywanych w organizacjach
- C2. Poznanie sposobów diagnozy wybranych zachowań nieuczciwych i gier w organizacjach
- C3. Wypracowanie sposobów profilaktyki iw odniesieniu do nieuczciwych zachowań w organizacjach

Wymagania wstępne:

wiedza z zakresu psychologii osobowości, emocji i motywacji, psychologii społecznej

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

Student:

WIEDZA

- ma wiedzę dotyczącą społeczno-kulturowych podstaw zachowania człowieka i relacji społecznych, funkcjonowania grup społecznych, wpływu społecznego, kształtowania się postaw ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania człowieka w środowisku pracy; ma pogłębioną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłóceń K_W06,
- posiada wiedzę na temat różnych form patologii społecznych, zachowań ryzykownych oraz możliwości oddziaływań psychoprofilaktycznych w tym zakresie, szczególnie tych pojawiających się w środowisku pracy K_W11,
- ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat psychologicznych aspektów pracy, organizacji i zarządzania ze szczególnym uwzględnieniem działań/zachowań nieetycznych w organizacji K_W12.

UMIEJĘTNOŚCI:

- potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania i interpretowania ludzkich zachowań w środowisku pracy, potrafi wskazać i opisać uwarunkowania (osobowe, społeczne oraz kulturowe) różnych zachowań w tym patologicznych, człowieka oraz funkcjonowania określonych grup społecznych i organizacji posługując się wybranymi podejściami teoretycznymi K_U01,
- integruje wiedzę z zakresu różnych subdyscyplin psychologicznych na temat prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania człowieka, grup społecznych oraz organizacji w tym środowisku pracy K_U02,
- wskazuje i proponuje kierunki i sposoby podnoszenia jakości życia jednostki, optymalizacji funkcjonowania grup społecznych i organizacji oraz opracowywania interwencji (profilaktycznych, pomocowych, szkoleniowych) wobec osób z grup ryzyka zaburzeń funkcjonowania w środowisku pracy K_U06,
- potrafi analizować przyczyny i źródła zachowań człowieka oraz przewiduje ich konsekwencje zdrowotne i społeczne związane z patologiami środowiska pracy; umie opracować propozycje oddziaływań ukierunkowanych na zmianę postaw i zachowań K_U07.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY):

- ma świadomość znaczenia sfery psychicznej człowieka dla jakości jego funkcjonowania w obszarze środowiska pracy; posiada przekonanie o potrzebie wspierania jednostek i grup w aspekcie ich kompetencji psychospołecznych. Dostrzega potrzebę odpowiedzialnego popularyzowania wiedzy z zakresu psychologii ze szczególnym uwzględnieniem zarządzania organizacjami K_K04,
- potrafi współpracować w grupie, podejmując aktywne role w zespole (w tym rolę lidera), inspirować i organizować uczenie się innych osób K_K08,
- ma świadomość znaczenia dbałości o zdrowie psychiczne i fizyczne szczególnie w środowisku pracy, identyfikuje indywidualne, społeczne i środowiskowe zagrożenia dla zdrowia psychicznego i somatycznego w tym zakresie K_K09.

Metody dydaktyczne:

wykład, dyskusje grupowe, projekty

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

- Kolokwium (60%)
- Projekt programu profilaktycznego zapobiegającego nadużyciom w organizacji (40%)
- Obecność na wszystkich zajęciach (dopuszczalna 1 nieobecność nieusprawiedliwiona) - aktywność podczas dyskusji grupowych dodatkowo punktowana - pół oceny w górę

Treści programowe przedmiotu:

1. Dlaczego ludzie postępują nieuczciwie,
2. Anomia w organizacji (m. in. Trójkąt Cresseya, Model MICE Krancher, Diament nadużyć Kassem i Higson, Model 3 sił anomii pracowniczej),
3. Społeczne aktywatory Anomii (wpływ autorytetu, wpływ grupy, dysonans poznawczy, racjonalizacja zachowań),
4. Anomia w pokoleniu (X, Y, Z),
5. Gry społeczne w organizacji,
6. Zachowania nieuczciwe w organizacji (Mobbing / bullying, Molestowanie seksualne, Szantaż, Łapówkarstwo, Sabotaż, Uzależnienie od Internetu w pracy, kradzież, protekcja).
7. Diagnoza i skuteczne formy profilaktyki zachowań nieuczciwych.

Literatura:

- Ambroziak, D. i Maj, M. (2013). Oszustwa i nieuczciwość w organizacjach. Warszawa: Oficyna a Wolters Kluwer business.
- Ariely, D., Kamenica, E., Prelec, D. (2008). Man's search for meaning: The case of Legos, „Journal of Economic Behaviour & Organization”, 67, s. 671–677.
- Bugdol, M. (2007). Gry i zachowania nieetyczne w organizacji. Warszawa: Difin.
- Costello, B. (2000). Techniques of neutralization and self-esteem: a critical test of social control and neutralization theory. Deviant Behavior: An Interdisciplinary Journal, 21, s. 307–329.
- Kosewski, M. (2008). Wartości, godność i władza, Warszawa: Vizja Press & IT.
- Tavris, C., Aronson, E. (2014). Błądzą wszyscy (ale nie ja). Dlaczego usprawiedliwiamy głupie poglądy, złe decyzje i szkodliwe działania? Sopot: Wydawnictwo Smak Słowa
- Wojciszke, B. (2010). Sprawczość i wspólnotowość. Podstawowe wymiary spostrzegania społecznego. Gdańsk: GWP.
- Wypler, W. (2013). Samousprawiedliwianie zachowania a rozluźnianie standardów moralnych, [w:] J. Lipińska-Lokś, G. Miłkowska i A. Napadło-Kuczera (red.), Zewnętrzne i wewnętrzne aspekty bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego (s. 27 – 41), Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza UZ.
- Wypler, W. (2014). Oszukiwanie podczas sprawdzianów wiedzy a samoocena i tendencja do usprawiedliwiania zachowania u studentów, Profilaktyka Społeczna i Resocjalizacja, 24, s.109-141.
- Poradnik antykorupcyjny dla przedsiębiorców. Przedsiębiorca w środowisku zagrożeń korupcyjnych.
http://cba.gov.pl/ftp/publikacje/CBA_Poradnik_anykorupcyjny_dla_przedsiębiorcow.pdf stan z dnia: 18.02.2017